

Стоян Николов

**УКРИТОТО И ПРЕМЪЛЧАНОТО
В БЪЛГАРСКАТА ИСТОРИЯ**

ТРЕТА ЧАСТ

ПРЕРАБОТЕНО И ДОПЪЛНЕНО ИЗДАНИЕ

София, 2021

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на „Изток-Запад“.

© Стоян Николов, автор, 2021

© Издателство „Изток-Запад“, 2021

ISBN 978-619-01-0903-7 (мека подвързия)

ISBN 978-619-01-0904-4 (твърда подвързия)

СТОЯН
НИКОЛОВ

УКРИТОТО
И ПРЕМЪЛЧАНОТО
В БЪЛГАРСКАТА ИСТОРИЯ

ПРЕРАБОТЕНО И ДОПЪЛНЕНО ИЗДАНИЕ

ТРЕТА ЧАСТ

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение.....	7
Кои са предците на днешните турци? Последици от османското завоевание и причини за неговия успех	13
Опити за освобождение на България през XIV–XV век. Разказ за някои от участниците	35
Кой е Георги Кастриоти (Скендербег)?.....	45
Произход на Владислав III Ягело и Янош Хунияди.....	49
Влахия и нейните войводи.....	63
Кое е правилно – Иван или Йоан? Как са се именували българските царе и влашките войводи? Дебългаризацията на Влашко и Молдова.....	89
Древният произход на албанците и гърците	121
Съдбата на гръцките земи през III–XV век	127
Къде изчезнаха старите български книги? Каква съдба ни бе отредена?	145
Кои са най-древните култури в Европа и Азия? Имат ли те връзка с днешните народи в Югоизточна Европа и Мала Азия?	159

Колко са „македони“ днешните македонци? „Македонският въпрос“ в древността	181
Сръбската политика към Македония	191
Стефан Стамболов и борбата за освобождение на българите	261
Кои са сърбите, откъде идват в днешната си територия и кога стават самостоятелна държава? Ролята на българите в нейната история.....	283
Сръбски митове и легенди.....	319
Българското Поморавие. В чии земи е била мисията на св. св. Кирил и Методий?	347
Причини за българо-сръбския сблъсък през XIX и XX век. Тайният доклад на генерал Фадеев.....	379
Кроежите на Великите сили за Балканите. Кой ни отне ролята на субект, призван да реши българския национален въпрос?	403
За т.нар. национален нихилизъм и народопсихологическите особености на българската интелигенция	467
Вместо заключение	533

Приложение

Писмо-обръщение на проф. Асен Чилингиров към учените от БАН	539
--	-----

ВЪВЕДЕНИЕ

*Не участвайте в безплодните дела на тъмнината,
а по-добре ги избличавайте;*

Послание на апостол Павла до ефесяни 5:11

*А всичко, което се избличава, от светлината става
явно: понеже всичко, което бива явно, е светлина.*

Послание на апостол Павла до ефесяни 5:13

Въпреки немалкото изследвания периодът преди и в началото на османското владичество по нашите земи все още не е получил обективна и безпристрастна оценка от българската историческа наука. Все още недостатъчно убедително е изяснено как българският народ, подложен на най-тежките удари на османската експанзия, успява в края на Възраждането да се превърне в най-значимия икономически и демографски фактор сред християнските нации на Балканите. Всички те имат тежката участ да прекъснат самостоятелното си развитие и са принудени да се интегрират сред поданиците на османската държава. В нея на гърците и на сърбите е позволено да запазят църковния си клир, на евреите и на арменците грегориани не им е отнета възможността да живеят в рамките на своята затворена религиозност. На други народи аристократичните родове са приобщени и съхранени в субординацията на османския халифат.

На българите всички тези „привилегии“ не само са отказани, но те са подложени на жестока религиозна и етническа асимилация, а в определени периоди – и напълно изоставени на произвола на

вътрешните борби в османската държава. Нашите предци съзнателно са лишени от всички етноконсолидиращи структури, които биха могли да запазят и развият българската културна традиция.

От друга страна, все още не са изследвани задълбочено отношенията на българите и българската държава със съседите ни в близкото и по-далечно минало. Необяснимият рефлекс да се поддаваме на външни влияния, липсата на достатъчно кураж да скъсаме с наложените ни стари оценки са признак на слабост и зависимост. В повечето случаи продължаваме да търпим и да не реагираме на тенденциозни измислици в ушърб на нашия народ. В книги и публикации наблюдаваме трудно обяснима автоцензура. Продължават да се укриват и премълчават „неудобни“ факти и събития.

Младите гърци учат от учебниците си, че все още сме „лошите българи“, за северномакедонците и сърбите сме „фашистички окупатор“ и „бугари-татари“. За турските историци пък сме първата тюркска държава в Европа, от която официални техни представители днес отцепват Бургаско и Варненско.

На такива лъжи българската наука трябва да дава необходимия отпор. На политиката на мълчание и вековно изчакване трябва да бъде сложен край, защото, ако ние не уважаваме себе си и лежерно се крием под сянката на историческите школи на велики държави, тогава какво основание имаме да бъдем приети насериозно?

Историческите изследвания трябва да постигнат високо ниво на синтез между сведенията за нашата история, етнография, фолклористика, изкуствознание, религиозна обредност и др. Плъзгането по емпиричните факти, идващи главно от някои пристрастни византийски хронисти, и други сведения, приемани на юнашко доверие, не са основа за задълбочени проучвания и заключения. Отдавна се говори, че липсва философски подход при оценката и обяснението на историческите процеси. От друга страна, продължава робуването на стари, доказано провалили се идеологемии на политическа пристрастност, прикрити с мним патриотизъм.

Оказва се, че всички наши съседи търсят и намират потеклото си от древните народи и култури на Балканите, а местните историци упорстват във внушенията си, че сме дошли от Припятските блатата, от татък Карпатите, от Памир и Хиндукуш, а напоследък – и

от Иран. С такава погрешна постановка отдавна е отворена вратата за териториални и културни претенции на съседните държави към нас. Всички те „усвоиха“ наши земи, но още не са мирясали и търсят нови възможности. Тази продължаваща наглост понамира свта на едно съзаклятническо мълчание и не се вижда никаква амбиция да се отговори по същество.

Особено крещящи в това отношение са гаврите на сърбоманите в Северна Македония и техните патрони в Белград. Не срещайки и вяла съпротива, на почти всички наши празници те се гаврят с българите от Западните покрайнини, останали за разлика от днешните македонци верни на Майка България. Колцина от нашите държавни дейци знаят истинската история и кой не им дава в ръцете научни аргументи да защитават българския национален интерес и истината? И то при наличието на толкова много исторически факти, даващи основание за цялостна ревизия на досегашните погрешни постановки.

Къде можем да видим утеха освен в малкото излезли напоследък книги на стари и по-нови български автори, представящи алтернативни виждания и смели четива в някои неофициални сайтове, където незайни изследователи са положили големи усилия, за да ни разкрият същинските отношения на българите с техните съседи през столетията? А за произхода на народите около нас? Напротив, често виждаме, например в „История Бг“, ниско ниво на дискусии и липсата на смислени заключения при постоянните препирни и прекъсвания в тях. Историческите процеси се оценяват през призмата на зле замаскирани и безполезни трактовки и изопачаване на историческите факти.

Нашите първи летописци историци като Евтимий Търновски, Йосиф Бдински, Григорий Цамблук, Раковски, Спиридон, свещеник Пейо, Матей Граматик, Паисий и др. не бяха прочетени коректно и смислено, в много отношения бяха умишлено вулгаризирани. Някои от тях бяха обявени за „наивни романтици“ и ценните им свидетелства останаха подценени или игнорирани. По същия все още незабравен „историко материалистически подход“ недостатъчно бе изяснена дейността на редовите български свещеници, на териториалните църковни общини, които се оказаха най-важни за запазване на нашето **народностно** самосъзнание през тези векове на потисничество и насилие.

Основна слабост в официалните писания си остава нежеланието да бъде обяснено как етнокултурните и религиозните традиции на народа ни се оказаха свързани и произхождат от тракийските обреди и мистерии, а не от някакви измислени „прабългарски“ и „славянски“ религиозни практики. Автентичният български фолклор и старите ни народни вярвания си отмъстиха заради фундаменталната грешка при определянето на произхода на предците ни, защото източниците не бяха интерпретирани правилно. Смятам в процеса на изложение да подкрепя тезите си с множество факти от укрити сведения, идващи от исторически извори и от народната ни памет.

Неслучайно д-р Ганчо Ценов предупреждаваше навремето:

... Въпрос на въпросите е да се премахнат от учебниците погрешните тези на историческата наука, която по редица теми не е на национално-отговорни позиции.

...нашата религия е нашата история...

Не земята, не богатството, не езикът даже, но историята прави от известна група хора народ и че без история няма народ. Прочее има история, има народ; няма история, няма народ.

В Послеслова към книгата си „Кривата България и покръстването на Българите“ Ганчо Ценов ясно показва разделението в нашия народ, което и днес се възпризвежда от заинтересуваните лица.

... След освобождението /от османско иго – б.а./ българският народ се разделил на два дела. Единият дел, който се наричаше славянофили, бе на мнение, че България трябва да се постави под протектората на Русия, защото тя сама не могла да се управлява.

Другата партия, която се наричаше патриоти, беше за една самостоятелна България. Ожесточените борби между тези две партии пълнят историята на България от Освобождението до световната война. Русофилите се засилиха от разните модерни течения, като комунисти, социалисти и други исти, които за народност и отечество лула тютюн не даваха. Отечестволюбието се счете за порок, за назадничавост. Тежко тому, комуто излезеше дума, че е патриот.

Когато в 1907 година аз издадох моята книга „Праотечеството на Българите“, от която излизало, че българите са били нещо по-добро от онова, което се мислеше досега за тях, аз бидох обявен за патриот и, следователно, за човек, който стои извън законите. Всички, които ме критикуваха, критикуваха ме не по съдържание, не защото посочените от мен данни са неверни, а защото съм бил патриот, който изнасял факти, че българите са били и храбри, и културни, когато според мнението на моите противници било очевидно, че българите са създадени от природата за тор на чужди ниви...

Моят шовинизъм, като доказвал, че Тракия и Македония са стари български земи, заплашвал, от една страна, Русия, която аспирираше за Южна Тракия, като хинтерланд на Дарданелите, а от друга страна – панонските славяни, които аспирираха за Солун...

Ягич написа една обширна студия в изданията на Виенската академия на науките на тема: „Как е настанал църковнославянският език“, в която натъртено викаше, че преводът на св. Кирила трябва да се нарича славянски и само славянски. На българите да не се обръщало внимание. Под българи той разбираше св. Климента и другарите му, които (от шовинизъм) се наричали българи. Ягич беше против названието старобългарски, защото от него би се разбрало, че македонците са българи, а не славяни, а Ягич искаше да са славяни, а не българи. Какво значение имаше тая теория във времето около Балканската война, всеки разбира...

Становището на панонските слависти се поддържаше и от българските учени.

Тези заключения на д-р Ганчо Ценов, както се вижда, са актуални и в наши дни.

В хода на изложението ще се връщам понякога назад в историческото време, а също ще търся и проекциите му в бъдещето. Надявам се така да успеем да придобием по-голяма яснота и дълбочина на изводите за фактите, събитията и процесите, които ни интересуват.

Да направя едно историческо изследване, критика на митовете на официалната наука не е самоцел, даже не е опит за търсене

на слава. То е нравствено задължение – когато знаеш нещо да го споделиш, без да очакваш награди и популярност. Така запазваш трезвия си поглед върху нещата и приемаш критиката и най-вече самокритиката като най-градивното нещо в писането. Моята книга намери своята аудитория и за моя радост, за нашите мащаби – тя е голяма. Мога откровено да кажа, че трите части на „Укритото и премълчаното в българската история“ не са само мое дело, те са част от идеите, способностите и преживяванията на стотици хора, които се опитах да обединя. Моя милост е част от този „колективен творец“ (по думите на Гьоте) и затова ще се радвам да бъда разбран добре и читателят да види в текста формулирани редица свои мисли и идеи. А също да намери и много нови факти останали укрити или премълчани досега. Така че, аз само „прибрах реколтата, за която други бяха хвърляли семената“ (Писмо на Гьоте към Фредерик Соре, от 17 февруари 1832 г.).